
mededelingenblad van het **SINT JOZEFKOOR**

JAARGANG 11 no 3

mei 2001

Redactie:
Wim van Hugten

PINKSTEREN EN HET OPENEN VAN JE HART

Soms vragen mensen zich wel eens af hoe het mogelijk is dat een instituut als de katholieke Kerk nog bestaat. Natuurlijk, het is verwonderlijk: Het oudste kerkgenootschap heeft ook de meeste fouten, omdat je heel wat eeuwen meer de kans hebt gehad om fouten te maken. En...aangezien alle christenen tot het eind der tijden moeten wachten voor alles volmaakt is, krijgen onze protestante broer-kerkjes niet meer de kans om ons in te halen. Nu kunnen we als katholieken hierover wel "ach-en-wee" roepen, maar we troosten ons bij de gedachte dat God onze Kerk dan ook de meeste barmhartigheid zal bewijzen, en daarnaast moeten we ons ook realiseren dat naast fouten in de geschiedenis van de Kerk ook minstens evenzoveel goede daden, woorden en werken staan, die ons dankbaar stemmen.

Hoe-dan-ook: Feit is wel dat ook ik mij vaak op mijn voorhoofd krab en me afvraag of onze Kerk niet een prachtige 'selfdestructing organization' is. En toch weet ik dat...de Kerk juist bestaat als menselijke, tekortschietende club zoals wij allemaal - als we eerlijk zijn - weten dat we op zijn tijd tekortschieten op welk gebied van het leven dan ook. Een oudere priester verzekerde me eens: "Het feit de Kerk na zoveel eeuwen met naast veel goeds ook veel kwaads nog bestaat, is het grootste bewijs dat de H.Geest de Kerk leidt, bewaart en levend houdt, want wij maken er niet veel van".

Met Pinksteren vieren wij het ontstaan en bestaan van onze Kerk. Hoe enthousiast was dit begin! De apostelen gingen in de kracht van de H.Geest de straat op, om in vele talen enthousiast het geloof te verkondigen. Ze komen uit hun schuilplaats, om de straat op te gaan. En met dat klein begin, begint een grote kerkgeschiedenis, waarvan wij nu weer nieuwe bladzijden schrijven in alles wat we doen voor de Kerk en het maatschappelijk leven.

Soms kom je mensen tegen, op je werk, op school, maar zelfs in de kerk of op het koor die zeggen: "Ik kan God niet voelen, ik kan sommige dingen niet geloven, want ik ervaar ze niet". Dat is inderdaad een probleem. Aan de andere kant: Ons geloof begint niet altijd met ervaren. Het is meer een kenmerk van sectarische gemeenschappen om veel te voelen en weinig te denken. Om God te ervaren, moet je ook wat van Hem willen weten, en over Hem studeren. Je kunt erachter komen dat Gods Geest ook nu in de Kerk leeft, het goede bevordert en zelfs een kracht is die het goede in ieder van ons bewerkt... Maar dat gaat niet zonder heel bewust je hart voor Hem te openen. Jezelf in al je geloofsnoed voor God plaatsen, en Hem vragen, dat de H.Geest als een bron je dorre hart mag verkwikken.

In de liturgie van Pinksteren is een centraal gezang: Het Alleluia-vers met de vraag: "Veni Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium: et tui amoris in eis ignem accende" "Kom H.Geest en vervul de harten van uw gelovigen, en ontsteek in hen het vuur van de liefde". Om dit gebed te onderstrepen knielen de priester en dienaren.

Tot hen die de waarheid van ons geloof niet ervaren zou ik zeggen: Ga in je hart eens na waar je in het leven echt enthousiast voor bent. Bijvoorbeeld: Je vriend(in), je echtgeno(o)te, je sportclub, je hobby of je auto. Als je nagaat wat je enthousiast maakt, dan kun je misschien eens gaan kijken: Wat zit er in ons geloof dat mij enthousiast maakt? Wat is nu iets in dat geloof dat helemaal bij mij past, waar ik alles voor over heb? Als we zo – en dat vraagt volwassenheid – eens naar ons geloof kijken, zoals we dat naar andere belangrijke waarden in ons leven doen, dan kan iets van dat enthousiasme in ons leven worden dat de apostelen beleefden op de **allereerste Pinksterdag!** Ik realiseer me, en nu spreek ik uit ervaring als pastoor, dat wanneer mensen niet weten wat écht enthousiasme is, ze ook nooit zullen weten of ervaren wat écht geloven is. En dat enthousiasme komt nooit binnen, wanneer je

niet een paar deuren openmaakt, en dan op de eerste plaats: De deur van je hart. Ik heb*het wel eens gezegd tegen twee verloofden die op de proppen kwamen met het probleem dat één van de twee niet meer zoveel 'ervoor voelde': "De buitenkant van een ander kan je nog zoveel aan staan, het verstand heeft misschien wel veel redenen om te menen dat een ander bij je past, als je hart niet warm wordt voor de ander dan laat het maar gauw bij wat het was". Van harte wens ik dat de gloed in de gezangen van Pinksteren ook die gloed van de H.Geest in ons hart geeft, omwille van ons geloof, omwille van een gelukkig leven, omwille van het leven in onze parochie en ons koor. Het is de Geest die levend maakt, en het eeuwig leven begint in ons hart. Van harte aan allen: Een Zalig en enthousiast Pinksteren!

Ard Smulders, pastoor

ROOSTER

- Do 24 mei Hemelvaart
Alleluia: Dominus
Offertorium: Ascendit
Mariamotet
- Za 26 mei rep
- Zo 27 mei 7e zondag van Pasen
Alleluia: Non vos
Mariamotet
- Za 2 jun rep
- Zo 3 jun Hoogfeest van Pinksteren
Alleluia: Venit
Sequentia: Veni Sancte Spiritus
Meerstemmige mis: O Quam Gloriosum, Vittoria

- Za 9 jun rep
- Zo 10 jun Drievuldigheidszondag
Gilden-Mis in de Lambertuskerk i.v.m. Landjuweel
 Juiste tijd volgt nog!
 Introitus: Caritas
 Alleluia: Benedictus
 Vaste gezangen van de VIIIste mis
 Er komt een speciaal boekje met alle gezangen
- Za 16 jun rep
- Zo 17 jun Sacramentsdag
 Alleluia: Caro
 Sequentia: Lauda Sion
 Offertorium: Portas
 Vaste gezangen van de VIIIste mis
- Do 21 jun 16.00 uur: H. Mis van het H. Hart van Jezus in de
Sint Jan te 's Hertogenbosch
 Introitus: Cogitationes (Graduale blz. 384)
 Graduale: Dulcis
 Alleluia: Tollite
 Offertorium: Improperium
 Communio: Unus
 Psalm: Magnificat
 Slotzang: O Hart van Christus
- Vr 22 jun 12.00 uur Huwelijksmis in de Lambertuskerk
- Za 23 jun rep
- Zo 24 jun Hoogfeest Geboorte H. Johannes de Doper

ONZE JARIGEN

Onze jarige in juni is:

8 juni Leontain van Lieshout

Bestuur, dirigent, en leden feliciteren u van harte en wensen u een fijne verjaardag toe.

WIJNACTIE

Na de oproep van de voorzitter in de op 27 januari 2001 gehouden jaarvergadering om nog wat wijn aan de man te brengen, zijn er 34 dozen (204 flessen) wijn verkocht.

Er waren nog 70 dozen, nu zijn er nog 30 dozen (240 flessen) en dat betekent dat er een voorraadverschil is van 6 dozen. Als er iemand is die wijn heeft afgenomen en dat nog moet doorgeven, dan wil die zich wel melden. Met dank!

“VAN DE BESTUURSTAFEL”

“Waar vergadert een Bestuur zoal over”, vraagt je jezelf misschien wel eens af? Ervaren bestuursrotten weten dat wel, maar voor degenen zonder ervaring heel simpel: “Over van alles en nog wat”. Dat kan variëren van zaken van huishoudelijke aard zoals vergader- of vakantieschema ,absentie- of ledenlijst archiefbeheer en activiteitenprogramma tot beleidszaken als continuïteit, kwaliteit, beleving, communicatie of hoe breng je gedragsverandering teweeg zonder het gevaar te lopen dat er geen hond meer komt? Zo dus: door openheid en het zoeken van de dialoog.

Even een test naar uw bestuurscapaciteiten: Wat zouden jullie antwoorden op de volgende rondvraag: “Als wij eens kritisch naar onszelf kijken, wat kunnen wij dan op liturgisch gebied nog verbeteren?” Zijn in uw antwoord onder andere de volgende punten verwerkt: stop het kletsen, stop het gooi- en smijtwerk met zangbundels en stop de opruimwoede van koorleden met blaadjes achter in de kerk bij de uitgangsprozessie, dan bent u geslaagd. Hebt u het zo gemotiveerd: bepaald gedrag of houding verstoort de rust, haalt mensen uit hun concentratie, of kan zelfs irriterend werken, dan cum laude . “Alle gekheid op een stokje”, dit was de blikvanger om te zeggen dat het Bestuur de vroegere rubriek in ons koorblad “Van de Bestuurstafel” in ere wil herstellen om zodoende één of meer belangrijke zaken onder de aandacht te brengen. Dit was er zo één.

De secretaris

DE GREGORIAANSE LITURGIE

Waar komt het Gregoriaans vandaan?

Waar het Gregoriaans precies vandaan komt weten de deskundigen niet. Ook al suggereert het blad "Opmaat" van de Nederlandse Sint Gregoriusvereniging in zijn september 2000 uitgave van wel. Het blad zegt: "Het Gregoriaans is de benaming geworden voor de Latijnse, eenstemmige liturgische zang, specifiek voor de Romeinse ritus van de rooms-katholieke kerk. Het is vernoemd (voor het eerst door paus Leo IV in 855) naar Gregorius de Grote, onder wiens pontificaat (590-604) al het toenmaals bestaande liturgisch materiaal en heel het repertoire aan gezangen werd verzameld, geordend en gecodificeerd. Deze paus toonde daarbij grote persoonlijke interesse. Nadien ontstane eenstemmige Latijnse gezangen, min of meer in dezelfde stijl gecomponeerd, worden eveneens tot het Gregoriaans gerekend".

Moderne wetenschappers van naam denken daar wat genuanceerder over. Zeker als zij tijdens het kerkmuzikale congres van het Heilige Jaar 1950 geconfronteerd worden met een vijftal oude handschriften en wat fragmenten uit 1071 en vroeger, die afkomstig zijn uit het gebied van Rome. De handschriften suggereren dat het gezang uit de Frankische handschriften, dat onder de naam Gregoriaans de christelijke wereld veroverd heeft, in Rome zelf helemaal niet gezongen is. Daar ben je mooi klaar mee als je tot die tijd ervan overtuigd bent dat het Gregoriaans vanaf plus minus 754 vanuit Rome naar het Frankische rijk is geëxporteerd en daar blijft. Goed geconserveerd door religieuzen en beschermd door vorsten als Pepijn de Korte (751-768) en Karel de Grote (786-814).

Heeft het Gregoriaans dan zijn naam niet te danken aan paus Gregorius de Grote (590-604)? Dat wel, maar daarmee is ook alles gezegd. Geschreven heeft hij niks. De wortels van het Gregoriaans liggen in de synagoge. Een deel van de kerkzang is

ná, een ander deel vóór het leven van paus Gregorius geschreven. Een sterke bijdrage aan de naamgeving “Gregoriaans” zien deskundigen in de Gregorius-biografie die rond 880 verschijnt. In de vroege Middeleeuwen is het heel gebruikelijk dat je “als je iets aan de man wil brengen”, het produkt ophangt aan een beroemde schutspatroon. Daar is heel wat gerommeld en vervalst in die tijd op deze manier. Moderne marketing zouden wij nu zeggen. Toch geeft dat geen goede verklaring voor het Gregoriaans dat toch als Romeins gezang, naast wat teksten en melodieën uit de gallicaanse cultuur, in de Frankische kerk is opgenomen. De Franken zijn maar wat blij met het Romeinse repertoire. In hun kerken is het maar een allegaartje. Helene Wagenaar – Nolthenius vermoedt dat het komt omdat de liturgie (lees ordening van het ritueel) in zijn oudste vorm wel terug te voeren is op Gregorius. Die heeft voor bepaalde missen, die door de paus zelf in verschillende Romeinse kerken worden opgedragen, precies voorgeschreven hoe deze moeten verlopen zonder te kijken naar gezangen en schriftlezingen. Die bepalingen staan te boek als het Sacramentarium Gregorianum. Bij de kerstening van Engeland, gevolgd door Zuid Duitsland en het Frankrijk krijgt dat Sacramentarium Gregorianum vaste voet. Ritueel en gezang onder dezelfde noemer brengen, als je dat uitkomt, is dan maar een kleine stap.

Daarover meer in het volgende nummer.

